

**Орієнтовні питання
для проведення конкурсу на посаду завідувача
обласного інклюзивно-ресурсного центру**

Інклюзивна освіта.

1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: генезис, понятійно-термінологічні визначення та основні принципи.
2. Законодавство України про освіту та нормативно-правові акти в галузі спеціальної та інклюзивної освіти.
3. Модернізація спеціальної освітньої галузі в Україні. Класифікація порушень психофізичного розвитку у дітей.
4. Особливості впровадження інклюзивного навчання в Україні та ресурсні можливості спеціальної освіти.
5. Шляхи забезпечення успішної інклюзії. Роль батьків у створенні інклюзивного суспільства.
6. Корекційно-розвиткова робота як складова інклюзивного навчання.
7. Співробітництво та основні принципи командного підходу.
8. Розробка індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі.
9. Особистісно-орієнтована модель навчання в інклюзивній освіті. Порівняння традиційної моделі навчання в особистісно-орієнтованою моделлю.
10. Освітні технології та інноваційні методики викладання. Модифікація та адаптація курикулуму.
11. Диференційоване викладання в інклюзивному класі. Залучення батьків та учнів до диференційованого викладання.
12. Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливостями психофізичного розвитку в інклюзивному класі. Складання портфолію учня.
13. Створення умов для розвитку міжособистісних стосунків в учнівському колективі.
14. Роль педагога у впровадженні інклюзивної освіти та засоби досягнення тривалих результатів.
15. Особливості роботи асистента учителя в інклюзивному класі.

Фізіологічні та клінічні основи корекційної педагогіки.

1. Виховання та навчання в контексті формування умовно-рефлекторної діяльності дітей з особливостями психофізичного розвитку.
2. Особливості нейродинаміки у дітей з особливостями психофізичного розвитку та врахування їх в педагогічному процесі.
3. Значення сигнальних систем для формування вищої психічної діяльності в умовах порушеного розвитку.
4. Врахування системності коркових функцій в корекційно-розвивальному процесі.
5. Сучасні уявлення про функціональну міжполушарну асиметрію мозку.
6. Врахування сензитивних періодів розвитку дитини в корекційно-розвитковому процесі.
7. Синдроми рухових порушень у дітей з особливостями психофізичного розвитку.

8. Нейрофізіологічні механізми компенсаторних процесів у незрячих дітей.
9. Нейрофізіологічні механізми компенсаторних процесів у нечуючих дітей.
10. Медико-педагогічна корекція та компенсація порушень процесу пізнання (агнозії).
11. Апраксія: медико-педагогічна корекція та компенсація.
12. Етіологія порушень розвитку центральної нервової системи.
13. Неврологічні основи корекції мовлення.
14. Попередження та подолання астеничних станів у дітей з особливостями психофізичного розвитку.
15. Роль педагога у профілактиці неврозів у дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Спеціальна психологія.

1. Чинники психічного розвитку людини (онтогенез та дизонтогенез).
2. Причини відхилень у психічному розвитку дітей.
3. Генеза порушень розвитку та мозкові системи.
4. Класифікація порушень у психічному розвитку. Види дизонтогенезу.
5. Структура порушеного розвитку.
6. Загальні та специфічні закономірності порушеного розвитку.
7. Особистісні риси дітей та підлітків з порушеннями психофізичного розвитку.
8. Порушення процесів розумової діяльності у дітей з особливостями психофізичного розвитку.
9. Взаємозв'язок розвитку мовлення та інших психічних функцій при відхиленнях у розвитку.
10. Компенсація та корекція порушень у розвитку.
11. Депривація як причина та наслідок порушеного розвитку.
12. Вплив соціально-психологічного оточення на розвиток дитини з особливостями психофізичного розвитку.
13. Роль сім'ї та її вплив на дитину з особливостями психофізичного розвитку.
14. Соціалізація дітей з особливостями психофізичного розвитку.
15. Особливості міжособистісних відносин дітей в колективі.

Корекційна педагогіка.

1. Нормативно-правове забезпечення діяльності системи загальної, дошкільної та спеціальної освіти в Україні.
2. Загальна характеристика сучасної системи надання освітніх послуг для дітей з ООП.
3. Особливі освітні потреби та зміст спеціальної освіти.
4. Принципи та методи спеціальної освіти.
5. Особливості організації діяльності учителя-дефектолога в умовах інклюзивного, інтегрованого та спеціального навчання.
6. Проблеми соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції дітей з особливостями психофізичного розвитку.
7. Професійна орієнтація дітей з особливими освітніми потребами.

8. Організація психолого-педагогічного супроводу дітей з особливостями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного навчання.

9. Створення корекційно-розвиткового середовища та його роль у процесі навчання та виховання дітей з особливостями психофізичного розвитку.

10. Особливості змісту та планування корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.

11. Створення індивідуальних корекційно-розвиткових та навчальних програм для дітей з особливостями психофізичного розвитку.

12. Використання корекційних методик та технологій в навчально-виховному процесі.

13. Партнерство закладу освіти та сім'ї дитини з особливостями психофізичного розвитку.

Андрагогіка.

1. Андрагогіка як інтегративна наука.

2. Етапи розвитку теорії та практики навчання дорослих.

3. Методологічні проблеми сучасної андрагогіки.

4. Вікові особливості розвитку дорослої людини. Рання зрілість. Середня зрілість. Пізня зрілість.

5. Андрагогічні основи професійного розвитку особистості.

6. Специфічні особливості навчання та учіння дорослих.

7. Особливості навчальної діяльності дорослих та організація освітнього процесу.

8. Сучасні технології навчання дорослих.

9. Інтерактивні технології навчання дорослих.

10. Особливості методів навчання дорослих.

11. Дистанційне навчання дорослих.

12. Самоосвіта дорослих як умова соціальної адаптації, професійного розвитку і психологічного здоров'я особистості.

13. Особливості організації розвивального освітнього середовища дорослих.

14. Дозвільневі форми освіти дорослих.

15. Професійна компетентність андрагога: сутність, структура, механізми розвитку.